

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-448/23-M

Název	Základní škola Svatoplukova 7, Šternberk, příspěvková organizace
Sídlo	Svatoplukova 1419/7, 785 01 Šternberk
E-mail	reditelna@zssvat.cz
IČO	61 989 860
Identifikátor	600 141 047
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaromír Sedlák
Zřizovatel	město Šternberk
Místo inspekční činnosti	Svatoplukova 1419/7, 785 01 Šternberk Sadová 1412/1 785 01 Šternberk
Inspekční činnost na místě	8. – 10. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnosti podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění příslušných školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Svatoplukova 7, Šternberk, příspěvková organizace, (dále škola, subjekt) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Škola s dlouholetou tradicí poskytuje úplné základní vzdělání a zaměřuje se na výuku cizích jazyků. V termínu inspekční činnosti bylo ve 22 třídách vzděláváno 525 žáků, z toho bylo 53 žáků s potřebou podpůrných opatření. Zájmové vzdělávání je realizováno v pěti odděleních školní družiny, které navštěvovalo 145 účastníků. Stravování žáků zajišťuje jiný právní subjekt v budově, která je spojena koridorem se základní školou. Informace o škole jsou publikovány ve výročních zprávách o činnosti školy a na webových stránkách subjektu (www.zssvat.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vychází z vize otevřené komunikativní školy poskytující vzdělávání všem žákům v souladu s různorodostí jejich individuálních potřeb, s důrazem na jazykovou přípravu, čtenářskou gramotnost a podporu nadání. Stanovená organizační struktura školy umožňuje účelné delegování kompetencí a povinností na jednotlivé pracovníky, určuje míru jejich odpovědnosti, stanovuje postupy při řešení běžných i mimořádných pracovních situací. Ředitel školy vytváří podmínky pro příznivé pracovní prostředí, při delegování úkolů vychází z aktualizovaných záměrů i z operativního krátkodobého plánování, což vede k naplňování očekávaných výstupů školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání. Koncepční záměry rozvoje školy vychází z provedené analýzy a jsou zpracovány jako součást jejich vnitřních dokumentů. Deklarovaná strategie je podrobně rozpracovaná a týká se především dalšího směřování školy v oblasti výchovně vzdělávací, materiální a personální. Pozitivní změny jsou patrné v oblasti realizované projektové činnosti s dopadem na účinný rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků. Východiskem pro efektivní řízení školy je funkčně nastavená organizační struktura, kompetence vedení školy jsou rozděleny mezi ředitele školy a jeho zástupce, ředitel školy delegoval některé své pravomoci v oblasti zájmového vzdělávání na vedoucí vychovatelku. Při zajišťování chodu školy, koordinaci a řízení pedagogických pracovníků vedení školy úzce spolupracuje.

Ke smysluplnému směřování školy přispívá taktéž činnost ustáleného pedagogického sboru. Pedagogům s kratší profesní praxí zajišťuje ředitel školy podporu prostřednictvím uvádějících učitelů, vedení školy dostatečně dbá i na svůj profesní rozvoj. Absolvované vzdělávací akce a semináře byly v hodnoceném období zaměřeny na oblasti, které souvisí s moderními trendy ve vzdělávání, včetně metod a forem práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolu s přístupy k nadaným žákům i na podporu rozvoje odbornosti učitelů v oblasti formativního hodnocení. Pedagogům v základní škole je poskytována pravidelná zpětná vazba formou hospitační činnosti i osobními pohovory s vedením školy. Systematicky realizované vzájemné hospitace všech vyučujících, které by vedly k průběžné výměně zkušeností a námětů ke zkvalitňování vzdělávacího procesu, však nastaveny nejsou.

I když je řídicí a kontrolní systém nastaven způsobem, který postihuje všechny oblasti fungování subjektu, v praxi se škole dosud nepodařilo plně eliminovat některé dílčí nedostatky v metodickém vedení výuky, ve které není vždy s dostatečnou intenzitou využívána diferenciací vzdělávacího obsahu k zajištění rozdílných potřeb žáků, práce žáků s různými informačními zdroji, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Kontrolní systém pro cílené sledování uplatňování podpůrných opatření ve výuce není zcela funkčně nastaven a individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami není vždy

zcela zřetelný. Nadaným žákům a žákům se zvýšeným zájmem o vzdělávání nejsou vždy v potřebné míře nabízeny další vhodné příležitosti pro jejich rozvoj.

Ve spolupráci se zřizovatelem a zapojením školy do projektových aktivit se prostředí a vybavení subjektu v posledních letech modernizovalo. Aktivní přístup vedení školy vedl k získání nového materiálně technického vybavení, škola se stala plnohodnotně bezbariérovou a poskytuje vzdělávání i imobilním žákům. Základní škola disponuje dostatečným množstvím didaktické techniky, jednotlivé učebny školy jsou moderně vybaveny potřebnými učebními pomůckami a projekční technikou, průběžně byly rekonstruovány a modernizovány prostory školní dílny, cvičné kuchyně a některých odborných učeben, což přispělo ke zlepšení podmínek vzdělávání. V termínu inspekční činnosti působily všechny prostory školy čistě, byly vkusně upravené a splňovaly podmínky školního pracovního prostředí. Celkové zlepšení materiálních podmínek společně s podporou vzdělávání pedagogického sboru pro práci s moderními technologiemi vytváří předpoklad vyššího zájmu žáků o výuku, zvýšení její efektivity a přispívá ke zkvalitňování poskytovaného vzdělávání.

K podpoře zdravého životního stylu žáků účelně přispívá pestrá a vyvážená skladba stravy, začlenění témat o zdraví do jednotlivých vzdělávacích oblastí i zapojení školy do projektů umožňujících odběr dotovaného ovoce, zeleniny a mléčných výrobků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem všech hodnocených vyučovacích hodin byla příjemná pracovní atmosféra. Vzájemná vstřícnost a respekt podporovaly otevřenou komunikaci mezi učiteli a žáky, což pozitivně ovlivňovalo průběh vzdělávání. Učitelé se nedopouštěli komunikačních chyb a žáci neměli obavu vyjádřit svůj vlastní názor. Na prvním stupni byla zařazována i přirozená diskuse. V hodnocených vyučovacích hodinách nebyly zaznamenány žádné negativní postoje žáků. Efektivně byly průběžně rozvíjeny klíčové kompetence a funkční gramotnosti žáků.

Průběh výuky byl dynamický bez časových prodlev, avšak s respektováním pracovního tempa žáků. Výuka byla založena převážně na uplatňování tradičních pedagogických postupů. Zpravidla převažovala frontální výuka s metodicky vhodně vedeným rozhovorem, kombinovaným ve velké míře s účinnou samostatnou prací žáků. V průběhu řízeného rozhovoru nebo neformální diskuse měli žáci dostatek prostoru k prezentaci svých názorů a věcné argumentaci, k aplikaci získaných teoretických poznatků při řešení konkrétních úkolů. Pedagogové ověřovali porozumění zadaným úkolům a předávaným informacím, účelně pracovali s chybou. Někteří učitelé efektivně volili i aktivity ve skupinách nebo dvojicích, které podporovaly rozvoj kompetence k učení i sociální, zároveň také vytvářely dostatečný prostor pro rozvoj komunikativní kompetence a jazykové gramotnosti žáků. Náročnost výuky byla efektivně podporována didaktickými pomůckami i technikou. Vhodně byly zařazovány mezipředmětové vazby doplněné o nové poznatky a zdůrazňovány možnosti využití nabytých vědomostí a dovedností v reálném životě. Metody kritického myšlení, jako např. myšlenková mapa, vyhledávání a porovnávání informací z různých zdrojů, či základy jednoduché argumentace se však v hodnocených vyučovacích hodinách vyskytly výjimečně. Žáci ve vyučování pracovali převážně na stejných úkolech se stejnou mírou obtížnosti, nadaným žákům byly zřídka vytvářeny další vhodné příležitosti pro jejich rozvoj. Rozdělení rolí mezi asistentkami pedagoga a vyučujícími bylo většinou patrné, asistentky pedagoga se podílely na vzdělávání žáků s příznými podpůrnými opatřeními a současně přispívaly k přímému pedagogickému působení na ostatní žáky.

V úvodu či průběhu vyučovacích hodin učitelé stanovili cíl vyučovací hodiny tak, že byl vždy žákům zřejmý. Učitelé podporovali žáky v jejich práci s využitím převážně pozitivního hodnocení. Jen výjimečně však při tom byla žákům poskytnuta formativní zpětná vazba motivující je k dalšímu učení a reflektující individuální pokrok žáka. Jako motivační a zpětnovazebný prvek bylo naopak na prvním stupni využíváno sebehodnocení, s menší intenzitou také vzájemné hodnocení žáků. Na druhém stupni bylo dosažení cíle vyučovacích hodin shrnuto vyučujícími spíše formálně, bez aktivního zapojení žáků. V části hodnocených vyučovacích hodin nebyl žákům vytvořen dostatečný prostor pro sebehodnocení či vzájemné hodnocení. Žákům tak nebyla vždy v dostatečném rozsahu poskytnuta efektivní zpětná vazba o míře naplnění výukového cíle. Po odborné stránce byl vzdělávací obsah prezentován bez nedostatků, odpovídal učebním osnovám realizovaného školního vzdělávacího programu a byl aktualizován v souladu se současnými odbornými poznatky.

Činnost školní družiny je nedílnou součástí vzdělávací strategie školy, napomáhá osobnostnímu rozvoji každého účastníka zájmového vzdělávání. V průběhu hodnoceného období probíhalo zájmové vzdělávání v klidné a příjemné atmosféře, ke které přispěli účastníci i pedagogické pracovnice svým přístupem a nabízenými aktivitami. Účastníci měli možnost výběru činností podle svých zálib, pracovali se zájmem, vzájemně si pomáhali, konstruktivně diskutovali problémy. Ve většině oddělení se vhodně a přiměřeně střídaly činnosti pohybové, odpočinkové, vzdělávací i spontánní. Realizované zájmové činnosti kvalitně doplňovaly a rozšiřovaly vzdělávání poskytované základní školou a celkově přispívaly k upevňování sociálních vztahů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vytvořený efektivní a funkční systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Nastavena jsou jednotná kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou konkretizována v rámci jednotlivých metodických orgánů. Průběžné i závěrečné výsledky vzdělávání žáků jsou vyhodnocovány na jednáních metodických orgánů. Systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků je založen zejména na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských znalostí a dovedností. Pokrok žáků je na prvním stupni také hodnocen s pomocí žákovských portfolií. Ve vybraných vyučovacích předmětech škola zařazuje písemné práce většího rozsahu.

Rozvoj jazykové gramotnosti žáků je podporován realizací aktivit v rámci zapojení školy do projektu Erasmus+, spolupráce se školami např. ve Švédsku či Německu efektivně přispívá k rozvoji jazykové gramotnosti a komunikativní kompetence žáků i učitelů. Škola rovněž cíleně motivuje žáky k zapojení do předmětových, uměleckých a sportovních soutěží a olympiád. Funkční je i spolupráce s Mateřskou školou Světlov, Šternberk, příspěvková organizace, což přispívá k zajištění postupné adaptace a bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání. Vzdělávací proces v základní škole i školní družině je pravidelně doplňován organizováním výletů, exkurzí, sportovních kurzů, pobytů v přírodě a aktivit z oblasti primární prevence. Škola prohlubuje také zájmy žáků talentovaných prostřednictvím dlouholetého partnerství s organizací Mensa Česká republika, Klubem logického myšlení i nejrůznějších tematických projektů, sportovních aktivit a spoluprací s dalšími partnery školy.

Škola identifikuje žáky s rizikem školního neúspěchu a zajišťuje jim primární podporu v průběhu vyučování, na které navazuje doučování či individuální konzultace. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání informováni od třetího ročníku prostřednictvím elektronické žákovské knížky, v prvním a druhém ročníku prostřednictvím tzv. deníčků.

V průběhu školního roku jsou výsledky vzdělávání žáků projednávány se zákonnými zástupci během třídních schůzek a individuálních konzultací. Škola pravidelně vyhodnocuje úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy, o jejich další vzdělávací dráze získává informace spíše neformálním způsobem přímo od absolventů nebo jejich zákonných zástupců.

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovným poradcem, školní metodičkou prevence a školní psycholožkou, jejichž činnosti jsou jasně vymezeny a koncepčně propojeny. Všichni členové se v úzké spolupráci zaměřují především na podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, prevenci školní neúspěšnosti, kariérové poradenství a prevenci rizikových jevů. Tým poradenských pracovníků funkčně doplňuje metodické sdružení asistentů pedagoga ustanovené k vzájemnému sdílení zkušeností a osvědčených postupů při práci s žáky s potřebou podpůrných opatření. Škola poskytuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podpůrná opatření vycházející z doporučení školských poradenských zařízení. O individuálních vzdělávacích potřebách těchto žáků jsou všichni vyučující pravidelně informováni, uplatňování podpůrných opatření přímo ve výuce ale vedení školy prostřednictvím cílené hospitační činnosti dostatečně nesleduje.

V oblasti prevence rizikového chování žáků má škola vytvořeny vhodné nástroje, důraz je kladen zejména na udržování příznivého klimatu a bezpečného prostředí pro vzdělávání všech žáků. Při plnění preventivního programu jsou během školního roku realizovány aktivity (programy, besedy, projekty apod.), které cíleně reagují na aktuální problematiku jednotlivých třídních kolektivů. Školní metodička prevence společně se školní psycholožkou a třídními učiteli průběžně sledují klima ve třídách a v případě výskytu rizikového chování žáků situaci bezodkladně řeší podle nastavených pravidel ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci, popřípadě odbornými pracovišti. K upevnování dobrých vztahů mezi žáky a vytváření přátelské atmosféry přispívají také pravidelné třídnické hodiny nebo adaptační pobyty pro žáky šestého ročníku. Žáci se mohou vyjádřit k dění ve škole přímo při osobním kontaktu s vyučujícími, prostřednictvím schránky důvěry, ale i žákovského parlamentu, jehož činnost posiluje pocit souměřitosti žáků se školou.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálních podmínek, které pozitivně ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Silné stránky

- Způsob řízení školy je promyšlený, řediteli školy se úspěšně daří realizovat koncepční záměry rozvoje školy.
- Dlouholetá mezinárodní spolupráce vede k rozvoji komunikační kompetence žáků i pedagogů.
- Množství zájmových útvarů a klubů podporuje rozvoj talentů žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V závěrech většiny vyučovacích hodin na druhém stupni základní školy chybělo shrnutí naplnění stanoveného cíle a prostor pro sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků.
- Ve výuce byly v menší míře využívány práce žáků s různými informačními zdroji. Pouze ojediněle byla využita diferenciací vzdělávacího obsahu.

- Individuální přístup k žákům nebyl vždy v hodnocených vyučovacích hodinách zřetelný.
- Kontrolní činnost ředitele školy není dostatečně zaměřena na uplatňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přímo ve výuce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Hospitační činnost vedení školy intenzivněji zaměřit na cílenou kontrolu uplatňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce.
- Zavést vzájemné hospitace mezi pedagogy základní školy, s cílem sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem při vzdělávání včetně kolegiálního hodnocení.
- Ve výuce častěji zapojovat žáky do využívání didaktické techniky a pravidelně zařazovat práci s informacemi a s různými informačními zdroji.
- Pravidelně a systematicky vést žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji. Průběžně zařazovat prvky formativního hodnocení do všech vzdělávacích činností školy.
- Systematicky využívat motivační shrnutí vzdělávacího obsahu na konci vyučovací hodiny a provádět zhodnocení jejího průběhu tak, aby žáci obdrželi zpětnou informaci o dosažené úrovni poznání a jak své učení dále řídit.
- Ve výuce důsledněji diferencovat vzdělávací činnosti žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací možnosti a potřeby. Identifikovat také žáky talentované v konkrétních vzdělávacích oblastech, zaměřit se na jejich rozvoj prostřednictvím vhodných výukových aktivit (např. obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů) a podpořit je tak v jejich odborném růstu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 23. 2. 2023
2. Strategický plán rozvoje školy, ze dne 28. 6. 2019
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s názvem „Od hraní k vědění“, s platností od 1. 9. 2022
4. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání Od hraní k vědění, 3.9.2018
5. Školní řád základní školy, s platností od 1. 9. 2022
6. Vnitřní řád školní družiny (Příloha č. 3 školního řádu), ze dne 1. 9. 2022

7. Přehledy výchovně vzdělávací práce (školní družina), školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
8. Zápisy z pedagogické rady, školní roky 2021/2022, 2022/2023
9. Zápisy z metodického sdružení, školní roky 2021/2022, 2022/2023
10. Zápisy z předmětových komisí, školní roky 2021/2022, 2022/2023
11. Třídní knihy školní rok 2022/2023, vedené elektronicky k termínu inspekční činnosti
12. Složka: opravné zkoušky, školní roky 2021/2022, 2022/2023
13. Písemné práce většího rozsahu, namátkový výběr, školní rok 2022/2023
14. Školní akční plán rozvoje školy, evaluační zpráva o pokroku školy, ze dne 28. 8. 2019
15. Kontrolní činnost, školní rok 2022/2023
16. Složka: Inovativní vzdělávání, ZŠ a ŠD, školní rok 2022/2023
17. Souhrnná dokumentace poradenských služeb ve škole, školní rok 2022/2023
18. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2022/2023, k termínu inspekční činnosti
19. Rozvrhy hodin (žáci, učitelé), školní rok 2022/2023
20. Organizační zabezpečení školního roku 2022/2023, nedatováno
21. Složka: hospitační činnost, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
22. Výroční zprávy o činnosti, školy školní roky 2020/2021 a 2021/2022
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, stanovený vzorek
24. Plán DVPP na školní roky 2021/2022, 2022/2023
25. Přehled realizovaných seminářů v rámci DVPP (přehled ve výroční zprávě o činnosti školy), školní rok 2021/2022
26. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2022
27. Doklady související se zajištěním bezpečnosti žáků, školní roky 2021/2022 a 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iva Švecová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Markéta Kadaňková, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Kašparová, školní inspektorka

Mgr. Vlasta Macháčová, školní inspektorka

Ing. Bc. Milan Vlach, školní inspektor

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.